

ANDØY KOMMUNE

Stab

langtidsplan@fd.dep.no

Vår ref.
23/2879-2/BAVE

Deres ref.

Dato:
09.10.2023

Dialogmøte med forsvarsministeren - Skriftlig innspill fra Andøy kommune til Langtidsplan for forsvarssektoren

På vegne av ordfører i Andøy kommune,

Andøy kommune viser til regjeringens arbeid med ny langtidsplan for Forsvaret for perioden 2024- 2027 og ønsker gjennom dette dokumentet å fremme våre synspunkter på viktige momenter i arbeidet med ny langtidsplan.

Andøy kommune er tilfreds med beslutningen om å videreføre Forsvarets virksomhet på Andøya slik det er formulert i flere dokumenter fra regjeringen, som St. meld 10 (2021–22) i Statsbudsjettet for 2023, i Revidert Nasjonalbudsjett 2023 og i Forsvarssjefens fagmilitære råd 2023.

Den sikkerhetsmessige situasjonen har forverret seg raskt de senere årene, både gjennom Russlands invasjon av Ukraina, et mer uforutsigbart Russland og Kinas stadig voksende kontroll over strategisk infrastruktur så vel som ressurser og verdikjeder. Alliert tilstedeværelse, felles trening og mulighet til å motta allierte styrker både i fredstid og i alle faser av en krise er avgjørende for vår sikkerhet.

Med vedtaket om ny by i Bodø er det i Nord-Norge kun Andøya som i tillegg til de operative basene har relevant infrastruktur og kapasitet til å motta allierte styrker ut over det gjeldende langtidsplan legger opp til.

I lys av den sikkerhetsmessige utviklingen trenger Norge og våre allierte Andøya som base og det er derfor avgjørende at infrastruktur vedlikeholdes, rustes opp og benyttes for å kunne tilgjengeliggjøres raskt når det kreves, både i fredstid og i alle faser av en konflikt.

Andøy kommune ser fram til et nært samarbeid med Forsvarsdepartementet og Forsvaret for å legge til rette for en framtidsrettet militær aktivitet på basen i kombinasjon med at arealer gjøres tilgjengelig for utvikling av luftfart- og romrelatert virksomhet i tråd med eiendomsstrategien som er lagt for framtidig bruk av Andøya Flystasjon.

Andøy kommune har vært vertskap for Forsvaret i snart 70 år og har lang erfaring med både samarbeid og tilrettelegging. Vi vil gjøre vårt ytterste for å være et godt vertskap for Forsvaret også i framtida.

Andøy kommunes prioriteringer:

Gjennom Meld. St. 10 (2021-2022) besluttet regjeringen å videreføre Andøya som base for alliert virksomhet. Andøya inngår fremdeles i NATOs planverk for forsvaret av Norge og har betydning for operasjoner i nord i fredstid så vel som i alle faser av en konflikt.

En forutsetning for at Andøya Flystasjon også i framtida skal kunne ivareta sine oppgaver som base for trening og alliert mottak vil være permanent militær tilstedeværelse og aktivitet på basen. Vi vil derfor understreke behovet for en avklaring av regjeringens ambisjoner for alliert mottak og økt aktivitet fra Forsvarets side i den kommende langtidsplanen.

Andøy kommune har merket seg Forsvarssjefens forslag om å anskaffe et større ubemannet luftsystem, droner, som kan løse et bredt spekter av oppgaver i hele det norske interesseområdet. Andøy kommune vil påpeke at det ligger svært godt til rette for et strategisk partnerskap og samarbeid med Andøya Space og støtter Forsvarssjefens forslag om å legge drift og teknisk understøttelse til Andøya. Anskaffelse av store droner vil tilføre Forsvaret en kapabilitet som sammen med P8 vil kunne øke tilstedeværelsen i hele det norske interesseområdet vesentlig.

Andøya kommune mener det vil være hensiktsmessig å samle Forsvarets droneaktivitet i et militært kompetansesenter for droner på Andøya. Andøya flystasjon er særlig godt egnet med sin beliggenhet og vil gi Forsvaret tilgang til en unik infrastruktur som også kan benyttes av våre allierte.

Et kompetansesenter for militær bruk av droner bør ha som formål å teste, drifte, utvikle og vedlikeholde systemer. Utdanning og trening av personell innenfor dronedefaget vil være et viktig element i et slikt kompetansesenter. Andøya er særlig godt egnet til utdanning, både på grunn av beliggenhet og den erfaring og kompetanse Andøya Space besitter. Selskapet har på oppdrag fra Nordland Fylkeskommune ansvar for å drifte faget Vg2 Drone på videregående skolenivå, med elever fra hele landet. I tillegg arbeides det for å etablere et nasjonalt tilbud på fagskolenivå. Disse tilbudene vil være et bidrag i å skaffe en voksende dronenæring og Forsvaret tilgang på kvalifisert personell.

Andøya Space

Andøya Space har gjennom sitt datterselskap Andøya Space Defence (ASD) i løpet av de siste 10-15 årene bygget opp en betydelig kapasitet innen avansert teknologitesting for Forsvaret og forsvarsindustrien i Norge og allierte nasjoner. ASD har fått stadig større oppgaver og gjennomfører i dag operasjoner i samarbeid med mange ulike avdelinger både i Norge og hos allierte.

Begrunnelsen for statens eierskap i Andøya Space er *«å ha nasjonal kontroll med oppskytingsbase for småsatellitter og testfasiliteter for Forsvaret og norsk forsvarsindustri, samt å legge til rette for at norsk næringsliv, forskning og forvaltning*

har god tilgang til infrastruktur for teknologitesting og naturvitenskapelig forskning og formidling.»

For Andøya Space er tilgang til fasiliteter og kompetanse ved Andøya Flystasjon avgjørende for å kunne opprettholde og videreutvikle sine forretningsområder og for å kunne innfri statens ambisjoner med sitt eierskap. Andøy kommune verdsetter regjeringens vektlegging av å understøtte Andøya Space, blant annet slik det er formulert i Revidert Nasjonalbudsjett 2023. Et sentralt element i en nødvendig understøttelse av Andøya Space er tilstedeværelse av militært personell spesielt innenfor vakthold og sikring, logistikk, flydrivstoff, ammunisjonshåndtering og kryptoforvaltning.

Etableringen av Andøya Spaceport representerer et tidsskille i norsk romvirksomhet. Romdomenet vil få økende betydning for Forsvaret og rombaserte overvåkingskapabiliteter vil kunne gi bedre situasjonsforståelse og oversikt. Med økende etterspørsel etter kommersielle oppskytingstjenester er det avgjørende at Forsvaret ivaretar sine interesser. Kapasitet og evne til raskt å erstatte satellitter eller få skutt opp nye satellitter når behovet tilsier det – såkalt Responsive Space, vil i en kritisk situasjon kunne være avgjørende for utfallet av en krise. At Norge gjennom Andøya Spaceport vil ha egne evne til å sette satellitter i bane er unikt i Europa. Andøy kommune mener regjeringens bevilgning for å sette Andøya Spaceport i stand til å håndtere militære satellitter er en viktig og riktig satsning.

Tilgang til arealer

Andøy kommune har merket seg at regjeringen har foreslått tiltak og bevilget midler til Forsvaret for å gi tilgang til arealer som kan benyttes til sivil næringsvirksomhet på deler av flyplassområdet. Beslutningen støtter opp under eiendomsstrategien utarbeidet av FD, Forsvarsbygg, Nordland fylkeskommune og Andøy kommune og vil ha stor betydning for å gi rom til en voksende aerospace-basert industri.

Andøy kommune vil påpeke viktigheten av at dette arbeidet prioriteres da interessen for å etablere ny næringsaktivitet på området er betydelig og avhengig av at nødvendige føringer og avklaringer kommer på plass så raskt som mulig. Eventuelle begrensninger i type aktivitet som kan etableres og hvilke klausuler som vil bli lagt på bruk av området bør avklares raskt av hensyn til aktørene og kommunens planarbeid.

Oppsummering:

Andøy kommune ønsker fortsatt militær aktivitet på Andøya velkommen.

I en utfordrende sikkerhetspolitisk tid vil kapasitet til å kunne motta allierte være avgjørende for vår sikkerhet og Andøya Flystasjon innehar kapasiteter som vil være av uvurderlig betydning for å kunne forsvare oss. Vi er på denne bakgrunn svært fornøyd med regjeringens beslutning om å videreføre militær aktivitet – om enn i en annen form enn Andøy har vært vertskap for i snart 70 år. Vi forholder oss til de beslutninger som er tatt og ønsker å bidra konstruktivt i å legge til rette for ny aktivitet på Andøya Flystasjon. En kombinasjon av sivil næringsvirksomhet innenfor aerospace, drift og teknisk understøttelse av Forsvarets store droner og et militært kompetansesenter for droner vil være kjernen i en teknologisk utvikling som vil være til nytte for Forsvaret, lokalsamfunnet og våre allierte.

Andøy kommunes prioriteringer oppsummert:

1. Evnen til alliert mottak må styrkes ved at Andøya Flystasjon opprettholdes.
2. Infrastrukturen på Andøya må ivaretas, vedlikeholdes og rustes opp.
3. Det må være militært personell til stede på Andøya, både for å betjene allierte som vil benytte basen og for å understøtte Andøya Space med de tjenester selskapet har behov for.
4. Drift og teknisk understøttelse av Forsvarets droner etableres på Andøya i et samarbeid med Andøya Space.
5. Samtlige av Forsvarets droneaktiviteter samles på Andøya i et militært kompetansesenter for droner.
6. Arbeidet med å sikre tilgang til arealer på flyplassområdet må videreføres og prioriteres med sikte på «dual use» der både militær og sivil aktivitet kan finne sted innenfor definerte områder.
7. Samarbeidet mellom Forsvaret og Andøya Space må videreføres og utvides både innenfor testing av våpensystemer og våpenteknologi og innenfor romdomenet.

Med hilsen

Vemund Aaskjær Braathen
Politisk sekretær / Strategisk rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Kopi til:

Kjell-Are Johansen
Knut Nordmo

Storgata 31
Fjellveien 19

8480
8485

Andenes
Dverberg